

**Μνημόνιο Συναντίληψης επί Συνεργασίας μεταξύ
της Κρατικής Υπηρεσίας της Ουκρανίας για την Εθνοτική Πολιτική και την
Ελευθερία της Συνείδησης**

και

**της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας,
Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας**

Η Κρατική Υπηρεσία της Ουκρανίας για την Εθνοτική Πολιτική και την Ελευθερία της Συνείδησης και η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας,

- λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως αποτελεί το κέντρο της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Ιησού Χριστού και κατέχει μοναδική θέση στην Ορθόδοξη Χριστιανοσύνη ως Μητέρα Εκκλησία, καθώς και την μακραίωνη ιστορία των σχέσεων μεταξύ των εθνών και των λαών της Ελλάδας και της Ουκρανίας, ιδίως στον πνευματικό τομέα.

- έχοντας κατά νου την επιθυμία της Ουκρανίας να αναπτύξει περαιτέρω την πολιτιστική, εκπαιδευτική και θρησκευτική συνεργασία με την Ελληνική Δημοκρατία, συμφώνησαν να υπογραφεί Μνημόνιο Συναντίληψης επί Συνεργασίας μεταξύ της Κρατικής Υπηρεσίας της Ουκρανίας για την Εθνοτική Πολιτική και την Ελευθερία της Συνείδησης και της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας (εφεξής «τα Μέρη»).

Άρθρο 1

Σκοπός του παρόντος Μνημονίου είναι η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των Μερών για τον εμπλουτισμό της πολιτιστικής, εκπαιδευτικής και θρησκευτικής ζωής της Ουκρανίας μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και γνώσεων μεταξύ των θεολόγων, των μελετητών και των θρησκευτικών ηγετών της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Άρθρο 2

Για την εφαρμογή του παρόντος Μνημονίου, τα Μέρη καθορίζουν τους ακόλουθους τομείς συνεργασίας:

— διοργάνωση εκδηλώσεων με στόχο την ενίσχυση της διαθρησκευτικής ειρήνης και της Συναντίληψης μεταξύ των εκκλησιών και των θρησκευτικών κοινοτήτων

— διασφάλιση της διδασκαλίας μαθημάτων ελληνικής γλώσσας σε αναγνωρισμένα ιδρύματα ανώτατης πνευματικής εκπαίδευσης (Ορθόδοξη Θεολογική Ακαδημία Βολυνίας, Ορθόδοξη Θεολογική Ακαδημία Κιέβου κ.α)

— οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα ακαδημαϊκών ανταλλαγών μεταξύ εκπαιδευτικών και φοιτητών των δύο Μερών

— διοργάνωση και πραγματοποίηση διαλέξεων από προσκεκλημένους ακαδημαϊκούς, μελετητές και κορυφαίους εμπειρογνώμονες

— χορήγηση υποτροφιών στους καλύτερους φοιτητές

— οργάνωση ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (στρατιωτική ιεροσύνη, ιατρική ιεροσύνη, πνευματική και ψυχολογική θεραπεία, θεραπεία τραυμάτων, λατρευτικά προγράμματα, βέλτιστες ποιμαντικές πρακτικές κ.λπ.)

— διοργάνωση σεμιναρίων, θερινών σχολείων και φόρουμ για Ουκρανούς κληρικούς και θεολόγους

— διεξαγωγή επιστημονικών μαθητειών και ακαδημαϊκών και παιδαγωγικών επισκέψεων — παροχή σύγχρονων έργων Ελλήνων θεολόγων και δημόσιων προσώπων στις επιστημονικές βιβλιοθήκες διαπιστευμένων ιδρυμάτων ανώτατης πνευματικής εκπαίδευσης (Ορθόδοξη Θεολογική Ακαδημία Βολυνίας, Ορθόδοξη Θεολογική Ακαδημία Κιέβου κ.α.)

— μετάφραση εγχειριδίων, βιβλίων και υλικού για σεμινάρια, συνέδρια, συμπόσια και άλλες ακαδημαϊκές εκδηλώσεις

— συγχρηματοδότηση συνεδρίων και άλλων ακαδημαϊκών εκδηλώσεων

— χρηματοδότηση εκδόσεων εκπαιδευτικού και μεθοδολογικού υλικού και εγχειριδίων

— οργάνωση αναστοχαστικών αποδράσεων για ιερείς και στρατιωτικό προσωπικό

— οργάνωση καλοκαιρινών κατασκηνώσεων για παιδιά από εμπόλεμες ζώνες με τη συμμετοχή φοιτητών που ασχολούνται με την ποιμαντική και την παιδαγωγική πρακτική

— βοήθεια σε συνεργασία με τη Συνοδική Επιτροπή για την Διορθόδοξη και Διαχριστιανική Επικοινωνία και τη Συνοδική Επιτροπή για την Εκκλησιαστική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση του Κλήρου, στο Τμήμα Αποστολικής Διακονίας και άλλες επιτροπές που λειτουργούν στο πλαίσιο αυτών των ιδρυμάτων

— προώθηση της συνεργασίας με τις δύο Θεολογικές Σχολές (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών), την Εκκλησιαστική Ακαδημία του Πανεπιστημίου Αθηνών, την Πατριαρχική Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης και άλλα γνωστά ιδρύματα της Εκκλησίας της Ελλάδος ή της Εκκλησίας της Κρήτης, όπως η Θεολογική Ακαδημία Βόλου και η Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης

— συντονισμός των δραστηριοτήτων των κρατικών φορέων, των εκκλησιαστικών οργανώσεων και των δημόσιων ιδρυμάτων, με σκοπό την βέλτιστη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων δυνατοτήτων.

Άρθρο 3

Για την προώθηση των στόχων του παρόντος Μνημονίου, τα Μέρη ανταλλάσσουν ιδέες και προτάσεις κατά το τελευταίο εξάμηνο κάθε ημερολογιακού έτους, με σκοπό την κατάρτιση Σχεδίων Δράσης που περιγράφουν τις σχετικές δραστηριότητες.

Τα Μέρη συγκαλούν επίσης τακτικές συναντήσεις σε κατάλληλο επίπεδο, με σκοπό:

(α) την προετοιμασία των προαναφερόμενων δραστηριοτήτων

(β) την παρακολούθηση της προόδου των προγραμμάτων συνεργασίας

και (γ) την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών.

Άρθρο 4

Για τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των Μερών, συστήνεται Κοινή Επιτροπή Συντονισμού. Η Επιτροπή θα αποτελείται από δύο εκπροσώπους κάθε Μέρους και συγκροτείται με κοινή απόφαση που υπογράφεται από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους των δύο μερών. Κάθε Μέρος διατηρεί το δικαίωμα να αποσύρει τους εκπροσώπους του και να ορίσει νέους κατά την κρίση του.

Άρθρο 5

Οι δραστηριότητες που αναλαμβάνονται σύμφωνα με το παρόν Μνημόνιο Συναντίληψης υπόκεινται στη διαθεσιμότητα πόρων και για τα δύο Μέρη.

Όλες οι εκπαιδευτικές και πολιτιστικές δραστηριότητες που υλοποιούνται στο πλαίσιο του παρόντος Μνημονίου συμμορφώνονται με όλους τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και διαδικασίες των αντίστοιχων μερών.

Κατά την εφαρμογή του παρόντος Μνημονίου, η Ελληνική Δημοκρατία τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητά της ως μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το παρόν Μνημόνιο Συναντίληψης δεν αποτελεί νομικά δεσμευτική συμφωνία. Καμία διάταξη του παρόντος Μνημονίου δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως δημιουργούσα νομικά δικαιώματα ή υποχρεώσεις για κανένα από τα Μέρη.

Άρθρο 6

Το παρόν Μνημόνιο μπορεί να τροποποιηθεί ή να συμπληρωθεί με αμοιβαία γραπτή συμφωνία των Μερών μέσω της σύναψης πρόσθετων συμφωνιών, οι οποίες θα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος.

Οποιαδήποτε διαφορά προκύψει μεταξύ των Μερών σχετικά με την εφαρμογή ή την ερμηνεία του παρόντος Μνημονίου θα επιλύεται με φιλικές διαπραγματεύσεις και διαβουλεύσεις.

Το παρόν Μνημόνιο θα τεθεί σε ισχύ από τη στιγμή της υπογραφής του από αμφότερα τα Μέρη.

Το παρόν Μνημόνιο θα παραμείνει σε ισχύ επ' αόριστον, εκτός εάν ένα από τα Μέρη εκφράσει την πρόθεσή του να το καταγγείλει με γραπτή κοινοποίηση μέσω των διπλωματικών οδών. Η καταγγελία θα τεθεί σε ισχύ έξι μήνες μετά την παραλαβή της κοινοποίησης από το άλλο Μέρος.

Συντάχθηκε στο Κίεβο στις 18 Ιουνίου 2025, εις διπλούν, στην ουκρανική, την ελληνική και την αγγλική γλώσσα, όλα τα κείμενα είναι αυθεντικά.

Ο Επικεφαλής της Κρατικής
Υπηρεσίας
της Ουκρανίας
για την Εθνοτική Πολιτική
και την Ελευθερία της Συνείδησης

Βίκτωρ Γελένσκι

Ο Γενικός Γραμματέας Θρησκευμάτων
του Υπουργείου, Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού
της Ελληνικής Δημοκρατίας

Γεώργιος Καλαντζής